

NOT: Tek avukat istihdam edilen belediyelerde vekalet ücretinin dağıtımı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-7539974

03/10/2023

Konu: Tek Avukat İstihdam Edilen Belediyelerde
Vekalet Ücretinin Dağıtımı

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazınız.

Belediyenizde görev yapan avukata 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında yapılacak vekalet ücreti ödemesine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinde, "(1) Tahkim usulüne tabi olanlar dahil adli ve idari davalar ile icra dairelerinde idarelerin vekili sıfatıyla hukuk birimi amirleri, muhakemat müdürleri, hukuk müşavirleri ve avukatlar tarafından yapılan takip ve duruşmalar için, bu davaların idareler lehine neticelenmesi halinde, bunlar tarafından temsil ve takip edilen dava ve işlerde ilgili mevzuata göre hükmedilmesi gereken tutar üzerinden idareler lehine vekalet ücreti takdir edilir.

(2) İdareler lehine karara bağlanan ve tahsil olunan vekalet ücretleri, hukuk biriminin bağlı olduğu idarenin merkez teşkilatında bir emanet hesabında toplanarak idare hukuk biriminde fiilen görev yapan personele aşağıdaki usul ve sınırlar dahilinde ödenir.

a) Vekalet ücretinin; dava ve icra dosyasını takip eden hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata %55'i, dağıtımın yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartıyla, hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara % 40'ı eşit olarak ödenir.

b) Ödenecek vekalet ücretinin yıllık tutarı; hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü, avukatlar için (10.000) gösterge rakamının, memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarının oniki katını geçemez.

c) Yapılacak dağıtım sonunda arta kalan tutar, hukuk biriminde görev yapan ve (b) bendindeki tutarları dolduramayan hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenir. **Bu dağıtım sonunda arta kalan tutar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilir.**

(3) Hizmet satın alınan avukatlara yapılacak ödemeler bu madde kapsamı dışındadır." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, mezkûr Kanun Hükmünde Kararnamenin "Hukuk birimlerinin görevleri" başlıklı 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası, "Teşkilat kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre hukuk birimi kurulmayan idarelerde, bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen hukuk hizmetleri, istihdam edilen avukatlar tarafından yerine getirilir. İdarelerin merkez birimlerinde istihdam edilen avukatlardan birisi, üst yönetici onayı ile hukuk birimi amiri olarak görevlendirilir." hükmünü amirdir.

Diğer taraftan, 8/7/2012 tarihli ve 28347 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vekalet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin;

5 inci maddesinde, "(1) İdareleri adli ve idari yargıda, icra mercileri ve hakemler nezdinde vekil sıfatıyla temsile yetkili kılınanlardan aylık ücret ve tazminatları 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesine göre ödenenler dışındaki hukuk birim amiri,

hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara bu Yönetmelik kapsamında vekalet ücreti ödenir." hükmü,

6 ncı maddesinde, "(1) Emanet hesabında toplanan vekalet ücretleri, vekalet ücretinden yararlanacak kişilere yıllık tutarı; (10.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarın oniki katını geçmemek üzere, aşağıdaki şekilde dağıtılır:

a) Dava veya icra dosyasını takip eden hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata %55'i, vekalet ücreti dağıtımının yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartıyla, hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara %40'ı eşit olarak ödenir.

b) Davanın takibi ve sonuçlandırılmasında birbiri ardına veya birlikte hizmeti geçenlere (a) bendine göre ayrılan hisseler bu kişilerin hizmet ve karara tesir derecesine göre hukuk birim amiri tarafından paylaşılır.

c) Dağıtımı yapılmayan %5'lik kısım muhasebe birimince Hazineye gelir kaydedilir." hükmü,

7 nci maddesinde, "(1) Bu Yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerine göre vekalet ücreti ödenen ve limitini dolduramayan hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenecek tutarlar, mali yılı takip eden Ocak ayı sonuna kadar tahakkuka bağlanmak suretiyle hukuk biriminin bağlı olduğu merkez muhasebe birimince emanet hesabındaki limit dışı vekalet ücretinden ödenir." hükmü,

8 inci maddesinde, "(1) Emanet hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan vekalet ücretleri tahsilini takip eden üçüncü bütçe yılının sonunda gelir kaydedilir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, Sayıştay Temyiz Kurulunun 28/6/2016 tarihli ve 42131 Tutanak Nolu kararında, "Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, belediyeler lehine karara bağlanan ve tahsil olunan vekâlet ücretlerinin; (her bir kişi için yıllık tutarı 10.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarın on iki katını geçmemek üzere) %55'i dava veya icra dosyasını takip eden hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata, %40'ı vekalet ücreti dağıtımının yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olan hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara dağıtılacaktır.

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesinin 2'nci fıkrasının c bendi uyarınca, dağıtımı yapılmayan tutar ise önce 14/2-b bendindeki tutarları (her bir kişi için yıllık tutarı 10.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarın on iki katını) dolduramayan hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenecek, bu dağıtım sonunda da arta kalan tutarlar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilecektir.

Diğer bir ifade ile, limiti dolduramayan avukatlara yapılacak dağıtımdan sonra arta kalan tutarlar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilecektir.

659 sayılı KHK'nın 14/2-c maddesinde yer alan; "Yapılacak dağıtım sonunda arta kalan tutar, hukuk biriminde görev yapan ve (b) bendindeki tutarları dolduramayan hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenir. Bu dağıtım sonunda arta kalan tutar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilir" şeklindeki hükmün, vekalet ücreti limiti doldurulamayan hallerde de toplam vekalet ücretinin %5'inin gelir kaydedilmesi şeklinde yorumlanması, 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin amacına aykırı olacaktır. Çünkü 14/2-c maddesinde, dağıtım sonrasında arta kalan tutarın limiti dolduramayan avukatlara dağıtılacağı ifade edilmiştir.

Diğer yandan 659 sayılı KHK'ya istinaden Bakanlar Kurulunca 08.07.2012 tarih ve 28347 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Vekalet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Ödenecek vekalet ücretinin limiti ve dağıtım şekli" başlıklı 6'ncı maddesinin 1-c bendinde "c) Dağıtımı yapılmayan %5'lik kısım muhasebe birimince Hazineye gelir kaydedilir." denilmekte ise de; yönetmeliğin bu hükmünü, limiti dolduramayan avukatlara yapılacak dağıtımdan

sonra arta kalan (dağıtımı yapılmayan) tutarın idarenin bütçesine gelir kaydedilmesi şeklinde yorumlamak gerekmektedir. Aksi bir yorum, normlar hiyerarşisinde daha yukarıda yer alan Kanun Hükmünde Kararname ile verilen bir hakkın, daha alt bir norm olan yönetmelik hükmü ile kısıtlanması anlamına gelecektir.

Rapor dosyası ve ekleri incelendiğinde; ... Belediyesinde görevli avukatlara dağıtılan vekalet ücretlerinin 659 sayılı KHK'nın 14/2-b bendindeki tutarları (her bir kişi için yıllık tutarı 10.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarın on iki katını) doldurmadığı görülmüştür. Dolayısıyla idare tarafından yapılan uygulama mevzuata uygundur." denilmiştir.

Öte yandan, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün "Avukatlık vekalet ücreti" başlıklı 21 inci maddesinde, "(1) 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen "10.000" gösterge rakamı, "20.000" olarak uygulanır." hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, hukuk birimi kurulmayan idarelerde, bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen hukuk hizmetleri, istihdam edilen avukatlar tarafından yerine getirileceği dolayısıyla Belediyenizde görev yapan avukata, 10.000 (6. Dönem Toplu Sözleşme Süresince 20.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarın oniki katını geçmemek üzere, belediye lehine karara bağlanan ve tahsil edilen vekâlet ücretlerinin tamamının dağıtılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü